ชื่อ.....นามสกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ทดสอบความจำและความเข้าใจกันหน่อย

ใส่เครื่องหมายถูก หน้าข้อความที่ถูก ....ใส่เครื่องหมายผิดหน้าข้อความที่ผิด

..... ๑. เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์แต่งขึ้นเมื่อ ๙๐ ปีที่แล้ว

..... ๒. นายชิต บุรทัตนำเค้าเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์มาจากมหาปรินิพพานสูตรและอรรถกถาสุมังคลวิลาสินี

..... ๓. เจ้าเงาะ แมวคราว และเอกชน เป็นนามปากกาของนายชิต บุรทัต

..... ๔. สามัคคีเภทคำฉันท์เป็นเรื่องประเภทชาดก

..... ๕. นายชิต บุรทัต เคยเป็นลูกศิษย์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

..... ๖. สามัคคีเภทมีความหมายว่าการแตกสามัคคี

..... ๗. พระเจ้าอชาตศัตรูทรงเป็นกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ

..... ๘.. กษัตริย์ลิจฉวีปกครองแคว้นวัชชี ซึ่งมีเมืองหลวงชื่อว่า พาราณสี

..... ๙.. ธรรมที่ทำให้มีความสามัคคีมั่นคงอยู่เป็นนิตย์ชื่อสามัคคีธรรม

..... ๑๐. สัญญาณที่ใช้เรียกประชุมกษัตริย์ลิจฉวีคือกลอง

..... ๑๑.. พระเจ้าอชาตศัตรูไม่กล้ายกทัพมาโจมตีแคว้นวัชชีเพราะแคว้นวัชชีมีกำลังเข้มแข็งและทหารของมคธยังอ่อนหัดไม่จัดเจนในการทำสงคราม

..... ๑๒.. วัสสการพราหมณ์ทูลคัดค้านพระเจ้าอชาตศัตรูไม่ให้ยกกองทัพไปทำสงครามกับแคว้นวัชชีเพราะกลัวความหายนะจะบังเกิดแก่บ้านเมือง

..... ๑๓. วัสสการพราหมณ์ได้รับตำแหน่งเป็นอำมาตย์พิจารณาพิพากษาอรรถคดีในแคว้นวัชชี

..... ๑๔.. กษัตริย์ลิจฉวีทรงเชื่อใจวัสสการพราหมณ์จึงให้ทำหน้าที่สอนศิลปวิทยาแก่เหล่าราชกุมารลิจฉวีอีกตำแหน่งหนึ่ง

..... ๑๕. สามัคคีเภทคำฉันท์มุ่งแสดงให้เห็นถึงโทษแห่งการแตกความสามัคคี

LIVEWORKSHEETS

เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์เกี่ยวข้องกับสิ่งใด

ก. สารคดี ข. ประวัติศาสตร์ ค. พุทธศาสนา ง. ศาสนาพราหมณ์

๒. แคว้นวัชชีใช้ธรรมข้อใดในการปกครองบ้านเมือง

ก. พรหมวิหารสี่ ข. ฆราวาสธรรม ค. สามัคคีธรรม ง. อปริหานิยธรรม

๓. เมืองหลวงของแคว้นวัชชีมีชื่อว่ากระไร

ก. ราชคฤห์ ข. เวสาลี ค. กุสินารา ง. พาราณสี

๔. พระเจ้าอชาตศัตรูสามารถยึดครองเมืองหลวงของแคว้นวัชชีได้เมื่อใด

ก. ก่อนพุทธปรินิพพาน ๓ ปี ข. ก่อนพุทธปรินิพพาน ๗ ปี

ค. หลังพุทธปรินิพพาน ๑ ปี ง. หลังพุทธปรินิพพาน ๒ ปี

๕. ผู้ใดมีบทบาทในการทำให้แคว้นวัชชีพ่ายแพ้แคว้นมคธ

ก. วัสสการพราหมณ์ ข. พระเจ้าอชาตศัตรู

ค. พระเทวทัต ง. พระเจ้าพิมพิสาร

๖. สาเหตุสำคัญที่ทำให้แคว้นวัชชีต้องพ่ายแพ้คือข้อใด

ก. กษัตริย์ลิจฉวีอ่อนแอ ข. กษัตริย์ลิจฉวีขาดวิจารณญาณ

ค. แคว้นวัชชีมีกำลังน้อย ง. แคว้นวัชชีถูกล้อมจนขาดเสบียงอาหาร

๗. วัสสการพราหมณ์ใช้เวลานานเท่าใดในการเป็นไส้ศึก

ก. ๑ ปี ข. ๒ ปี ค. ๓ ปี ง. ๗ ปี

๘. "ฉันทพากย์ยากล้ำลำเค็ญ ถ้อยคำจำเป็น เพราะศัพท์บังคับหนักหนา"

หนักหนา หมายถึงอะไร

ก. ฉันทลักษณ์ ข. คำเป็น คำตาย

ค. คำครุ คำลหุ ง. คำที่มีความหมายรุนแรง

๙. ฉันท์ชนิดใดถ้าไม่นับ ครุ ลหุ จะมีลักษณะคล้ายกับกาพย์ยานี ๑๑

ก. วสันตดิลก ฉันท์ ข. อินทรวิเชียร ฉันท์

ค. วิชชุมมาลา ฉันท์ ง. มาณวก ฉันท์

๑๐. คำประพันธ์ชนิดใดบังคับใช้คำครุทุกพยางค์

ก. วิชชุมมาลา ฉันท์ ข. จิตรปทา ฉันท์

ค. มาณวก ฉันท์ ง. อุปัฏฐิตา ฉันท์

๑๑. ฉันท์ชนิดใดมีลีลาผาดโผนเร้าใจทำให้บังเกิดความตื่นเต้นตามไปด้วย

ก. ภุชงคประยาต ฉันท์ ข. มาณวก ฉันท์ ค. สัทธา ฉันท์ ง. มาลินี ฉันท์

๑๒. ควรเติมข้อความใดในช่องว่างจึงจะถูกต้องตามฉันทลักษณ์

" ไหว้คุณพระพุทธา อุระพาสบายครัน ..... ก็จะสุขสวัสดี"

ก. ไหว้พ่อและแม่พลัน ข. ไหว้ครูอาจารย์พลัน

ค. ไหว้พระมิเว้นวัน ง. ไหว้เทพทุกคืนวัน

LIVEWORKSHEETS

๑๓. คำประพันธ์ต่อไปนี้มีชื่อว่าอะไร

" สวัสดี ณ ปีใหม่ ประสงค์ใดประสิทธิ์เทอญ
ประสบสุขสนุกเพลิน ตลอดศกสราญใจ"

ก. อินทรวิเชียร ฉันท์ ข. ภุชงคประยาต ฉันท์
ค. มาลินี ฉันท์ ง. อุเปนทรวิเชียร ฉันท์

๑๔. บทไหว้ครูนิยมแต่งด้วยฉันท์ชนิดใด

ก. วสันตดิลก ฉันท์ ข. อินทรวิเชียร ฉันท์
ค. ภุชงคประยาต ฉันท์ ง. สัททุลวิกกีฬิต ฉันท์

๑๕. นายชิต บุรทัตแสดงเจตนาในการแต่งหนังสือเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ไว้ตรงกับข้อใด

ก. แสดงคุณของความสามัคคี
ข. แสดงโทษของการแตกสามัคคี
ค. แสดงคุณค่าของอปริหานิยธรรม
ง. แสดงผลของการเป็นคนหูเบาเชื่อง่าย

อินทโคปกะ = แมลงเม่า
มุหะ (มาจากโมหะ) = ความหลง

๑๖. "ดั่งอินทโคปกะผวา มุหฝ่า ณ กองไฟ"

ข้อความนี้เปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนในเรื่องใด

ก. ความหลง ข. ความฮึกเหิม ค. ความตื่นตระหนก ง. ความโอหังอวดดี

๑๗. *" ควรขัติยยานยรรยง เพียงพาหนาสน์องค์ สหัสนัยน์ใดปาน"*

ข้อความเปรียบเทียบนี้แสดงว่าราชพาหนะของพระเจ้าอชาตศัตรูคืออะไร

ก. หงส์ ข. ช้าง ค. โค ง. ม้า

๑๘. "แยกพรรคสมรรคภิน ทนสิ้นบ่ปรองดอง
ขาดญาณพิจารณ์ตรอง ตริมลักประจักษ์เจือ"

ฉันท์นี้ระบุว่ากษัตริย์ลิจฉวีบกพร่องในคุณธรรมข้อใด

ก. สติและปัญญา ข. ขันติและปรีชาญาณ
ค. สามัคคีและวิจารณญาณ ง. สามัคคีและหิริโอตัปปะ

๑๙. *"กลกะกากะหวาดขมังธนู บ่ห่อนจะเห็นธวัชริปู สิล่าถอย"*

ฉันท์บทนี้ผู้พูดเจตนากล่าวในลักษณะที่ตรงกับข้อใด

ก. บริภาษให้เจ็บใจ ข. ให้แง่คิดเสริมปัญญา
ค. ท้าทายให้เกิดมานะ ง. ประกาศความโกรธให้ปรากฏ

๒๐. *"และโลกจะล่วงวา ทติว่าพระองค์จำ*
นงเจตนาดำ ริวิรุธประทุษเขา"

ฉันท์บทนี้แสดงว่าผู้พูดคิดอย่างไร

ก. คิดเรื่องสำคัญระดับโลก
ข. คิดเกรงเรื่องจะดังไปทั่วโลก
ค. คิดถึงความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ ในโลก
ง. คิดห่วงชาวโลกจะตำหนิได้

กะหวาด = กลัว
ธวัช = ธง
ริปู = ข้าศึก ศัตรู
กล = ราวกับ
ขมังธนู = นักแม่นธนู

LIVEWORKSHEETS

๒๑. *"หวังพระหฤทัยใคร่กรี-* *ธาทัพโยธี*
กระทำประยุทธ์ชิงชัย *ครั้นทรงดำริตริไป*
กลับยั้งหยั่งใน *มนัสมิแน่แปรเกรง"*
ฉันท์บทนี้แสดงออกถึงอุปนิสัยอย่างไร
ก. ขี้ขลาด ข. จิตใจรวนเร ค. ไม่กล้าตัดสินใจ ง. คิดอย่างรอบคอบ

๒๒. ข้อความต่อไปนี้เป็นคำพูดของผู้ใด
"มิแผกมิผิดพา *กยข้าพระองค์ทาย*
ไปได้สะดวกดาย *และจะแพ้เพราะไพรี"*
ก. พระเจ้าอชาตศัตรู ข. กษัตริย์ลิจฉวี ค. วัสสการพราหมณ์ ง. พระราชกุมาร

๒๓. ข้อความต่อไปนี้ผู้พูดพูดแก่ผู้ใด
"เปรียบปานมหรรณพนที ทะนุที่ประทังความ
ร้อนกายกระหายอุทกยาม นรหากประสบเห็น
เอิบอิ่มกระหยิ่มหทยคราว ระอุผ่าวก็ผ่อนเย็น
ยังอุณหมุญจนและเป็น สุขปีติดีใจ"
ก. พระเจ้าอชาตศัตรู ข. กษัตริย์ลิจฉวี
ค. วัสสการพราหมณ์ ง. พระราชกุมาร

มหรรณพนที แปลว่า ห้วงน้ำ น้ำ
หทย มาจาก หทัย แปลว่า หัวใจ
อุณหมุญ หมายถึง ความร้อน
ประทัง แปลว่า บรรเทา
อุทก แปลว่า น้ำ

๒๔. จากข้อ ๒๓ ผู้พูดมีเจตนาในการพูดตรงกับสำนวนข้อใด
ก. ยกยอปอปั้น ข. สรรเสริญเยินยอ
ค. ยุยงส่งเสริม ง. ชักแม่น้ำทั้งห้า

๒๕. ข้อใดเป็นแก่นหลักของเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
ก. โทษของการแตกสามัคคีนำหมู่คณะไปสู่ความฉิบหาย
ข. การใช้ปัญญาเอาชนะศัตรูโดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อ
ค. การรู้จักใช้บุคคลให้เหมาะสมกับงานทำให้งานสำเร็จด้วยดี
ง. การใช้วิจารณญาณใคร่ครวญก่อนตัดสินใจทำสิ่งใดย่อมเป็นผลดี

๒๖. การกระทำของวัสสการพราหมณ์ตรงกับสำนวนไทยว่ากระไร
ก. เห็นขี้ดีกว่าไส้ ข. ไส้ศึก
ค. เกลือเป็นหนอน ง. น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย

๒๗. ลักษณะประการใดของพระเจ้าอชาตศัตรูที่นักเรียนไม่ควรยึดถือปฏิบัติตาม
ก. เชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ข. สำนึกในความผิดและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ค. เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ง. ทำงานด้วยความรอบคอบ

LIVEWORKSHEETS

๒๘. ข้อความต่อไปนี้ใช้โวหารภาพพจน์อย่างไร

เปรียบปานมหรรณพนที ทะนุที่ประทังความ
ร้อนกายกระหายอุทกยาม นรหากประสบเห็น
เอิบอิ่มกระหยิ่มหทยคราว ระอุผ่าวก็ผ่อนเย็น
ยังอุณหมุญจนและเป็น สุขปีติดีใจ

หัย	= ม้า
พิศ	= มอง ,ดู
เหิน	= เหาะไป
หาว	= ท้องฟ้า

ก. อุปมา ข. อุปลักษณ์ ค. สัญลักษณ์ ง. อธิพจน์

๒๙. ข้อความต่อไปนี้ดีเด่นทางด้านใด

"พลหัยพิศเห็นเช่นเหิน หาวเหาะเหยาะเดิน เคาะเตือนก็เต้นตีนซอย"

ก. เด่นทางอักษร ข. เด่นทางความเปรียบ
ค. เด่นทางพรรณนาความชัดเจนมองเห็นภาพ ง. เด่นทางแสดงคติธรรม

๓๐. คำประพันธ์ต่อไปนี้ ข้อใดเล่นพยัญชนะต้นเป็นคู่ ๆ ได้ไพเราะและก่อให้เกิดมโนภาพชัดเจนที่สุด

ก. โสภาอัศวาภรณ์สรรพ์ ตาบหน้าพร่าวรรณ์ ณเด่นดำกลกาญจน์มณี
ข. เล็งสูงลิ่วสวยชวยธง ชายโบกชวนบง สะบัดระริ้วปลิวปลาย
ค. สองพลุกสุกวลัยเลอยล ลาดพัสตร์รัตคน และปกขนองซองหาง
ง. สีกายฝ้ายแซมแกมขน ดำบ้างด่างปน กระเลียวเหล่าเหลืองแดงพรรณ

##

อินทรวิเชียรฉันท์มีจำนวนคำเท่ากาพย์ยานี ๑๑

ฉันท์ที่ใช้ครุทุกคำ

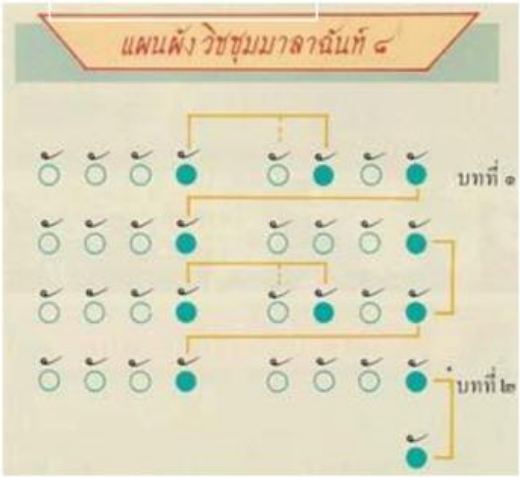

ฉันท์ที่นิยมแต่งบทไหว้ครู

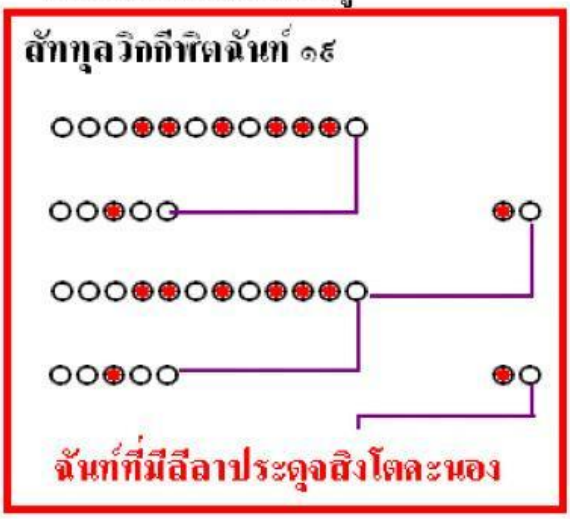

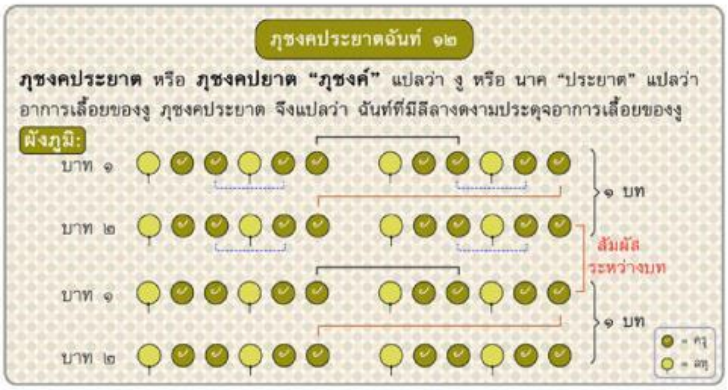

LIVEWORKSHEETS